

K 44201204 : สาขาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้

คำสำคัญ : ขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา / อิทธิพลของนะห์ฎอตุล อุละมา ต่อสังคมชาว

รีตน่า ไทศาล : อิทธิพลของขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา ต่อสังคมชาว ค.ศ. 1926 – 1973 (The Influence of Nahdatul Ulama Movement to Javanese Society A. D. 1926 – 1973) อาจารย์ผู้ควบคุมสารนิพนธ์ : ผศ. ดร. ชูสิทธิ์ วิรุณหะ. 130 หน้า. ISBN 974-464-973-9

การศึกษานิพนธ์เรื่อง อิทธิพลของขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมูลเหตุการก่อตัว และแรงขับเคลื่อนของขบวนการมุสลิมในสังคมชาว ทั้งยังเน้นถึงความสำคัญของมุมมองด้านศาสนา-วัฒนธรรม สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง อย่างมีความสัมพันธ์กัน โดยศึกษาผ่านมิติทางประวัติศาสตร์ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 20 เพราะระยะเวลาดังกล่าว คือ ยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงแทบทุกด้านของสังคมต่างๆในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสามารถช่วยให้มองเห็นพัฒนาการ หรือการปรับตัวเพื่อการดำรงอยู่ของขบวนการมุสลิมมาจวบจนถึงปัจจุบันได้อย่างกระจ่างชัดขึ้น

วิธีการศึกษาใช้การประมวลความรู้ และข้อมูลอ้างอิงจากเอกสารหลักฐานเชิงประวัติศาสตร์เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอตามแนววิธีวิจัยทางประวัติศาสตร์ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ประเด็น ประเด็นแรก ศึกษารากฐานทางประวัติศาสตร์ และพัฒนาการทางศาสนาอิสลามในสังคมชาว ประเด็นที่สอง ศึกษาบริบทการก่อตัวของขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา ช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ประเด็นที่สาม ศึกษาอิทธิพลความสำคัญ และพัฒนาการของขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา ตั้งแต่ต้นจนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20

ผลการศึกษาพบว่าลักษณะการรับวัฒนธรรมอิสลาม หรือการนับถือศาสนาอิสลามของมุสลิมชว เน้นการผสมผสานวัฒนธรรมอิสลามจากภายนอกเข้ากับวัฒนธรรมความเชื่อดั้งเดิมของท้องถิ่น อันถือเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สำคัญของสังคมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขบวนการ นะห์ฎอตุล อุละมา มีอิทธิพลต่อสังคมชาวทั้งด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง อาทิเช่น ก่อให้เกิดกระแสของการหวนให้ความสำคัญในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีทางศาสนา และการศึกษาศาสนาอิสลาม แบบผสมผสานสอดคล้องกับภูมิปัญญาความเชื่อ และประเพณีที่บรรพบุรุษของชาวชวาได้สั่งสมไว้ เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ควบคู่กับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่างๆตลอดคริสต์ศตวรรษที่ 20 ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันมิให้สูญสลายไป การแสดงบทบาทด้านเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของ นะห์ฎอตุล อุละมา มักอิงอยู่กับหลักการทางศาสนาอิสลาม เพราะว่าสมาชิกของนะห์ฎอตุล อุละมา เน้นหนักด้านศาสนาอิสลาม และศรัทธาต่อการอุทิศตนเพื่อพระเจ้ามากกว่าความสนใจในการทำธุรกิจ แรงสนับสนุนจากความศรัทธาของมุสลิมชวาที่เชื่อถือ และยกย่องแนวคำสั่งสอนของบรรดากายาฮี (Kiyahi) หัวอนุรักษ์นิยม ทำให้กลุ่ม นะห์ฎอตุล อุละมา สามารถเข้ามามีอิทธิพล และอำนาจต่อรองทางการเมืองทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติอยู่ค่อนข้างมาก แต่การแสดงบทบาททางด้านเมืองของ นะห์ฎอตุล อุละมา ยังคงขึ้นอยู่กับสถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง และความเห็นชอบของผู้นำรัฐบาลต่อการแสดงออกของมุสลิม

K 44201204 : MAJOR : HISTORY OF SOUTH – EAST ASIA

KEY WORD : THE INFLUENCE OF NAHDHATUL ULAMA MOVEMENT TO JAVANESE SOCIETY

RATTANA PAISAN : THE INFLUENCE OF NAHDHATUL ULAMA MOVEMENT TO
JAVANESE SOCIETY A. D. 1926 - 1973. MASTER'S REPORT ADVISOR : ASST. PROF.

CHULEEPORN VIRUNHA, Ph.D. 130 pp. ISBN 974-464-973-9

The study of Nahdatul Ulama Movement and its influence on government society aims at the better understanding of factors behind the rise and development of Islamic movement within the context of religious, cultural, socio-economic and political relationship. The study is conducted through a historical perspective, particularly in the 20th Century when Southeast Asian society underwent great changes. It is hoped this study will provide some insights into the evolution and adaptation of the Islamic movement that foreshadows their role in present time.

The method used in this study is historical analysis basing on a critical look at a variety of historical sources. The study consists of three main issues : historical background and the development of Islam in Javanese society, the rise of Nahdatul Ulama Movement in the early 20th Century and the significance as well as influence of the movement up until the latter part of the 20th Century

The study shows that similar to other part of Southeast Asian, Islam in Java has undergone the process whereby Islamic religion and culture were assimilated with indigenous belief system, resulting in a unique syntheses of culture. In this light, the Nadatul Ulama Movement played a significant role in highlighting the importance of Islam, stressing the Islamic teaching and Islamic studies, while at the same time giving reference to indigenous elements so that Islam could adapt well to fast changing society. On economic front, the Nadatul Ulama Movement preferred to work within the context of Islamic teaching, devoting to Islamic faith rather than responding to business opportunity. The influence of Nadatul Ulama Movement was based on the Javanese loyalty toward the teaching of conservative *kiyahi* (teachers) who were the main rank and file of the movement. With the support of the Javanese people, the Nadatul Ulama Movement was able to establish their influence and bargaining power in local and national politics, subjected nevertheless to the political stability of the country and the approval of the government towards Islamic expression.